

Sahib ve Başmuharriri
SİRET BAYAR
Memleket menafine aid yazılara
sayfalarımız açıktır.
Basılmayan yazılar geri
verilmez.

ULUS SESİ

— SİYASAL GÜNDELİK TÜRK GAZETESİ —

Sayı 921
11 Mayıs 1938
Çarşamba
Sayısı 100 Paradır.

Onbirinci yıl

Kuruluş yılı 1 Ağustos 1927

Başbakanımız B. Celâl Bayar Belğrada vardı.

Yuğoslav hududundan itibaren bütün yollarda halk tarafından büyük tezahürat yapıldı

Belgrad 10 A. A. — Başvekil Celâl Bayar ile Hariciye Vekili Rüştü Aras ve maiyetleri dün akşam 22.30 da buraya gelmişler ve istasyonda Yuğoslav Başvekili Stoyadinoviç ve Yuğoslav devlet adamları tarafından karşılanmışlardır.

Yuğoslav hududundan itibaren hemen bütün istasyonlarda Türk misafirleri şerefine büyük tezahürat yapılmıştır.

Yuğoslav gazetele- rinin yazıları

Bütün gazeteler Türkiye devlet ricalının Belğrada muvasalatına aid haber vermişler, geniş sütunlar tahsis etmiş bulunmakta ve başyazılarında iki memleket arasındaki derin dostluğu ve sıkı menfaat birliğini tebarüz ettirmektedirler.

Prens Polun ziyafeti

Celâl Bayar ve Tefvik Rüştü Aras bu gün öğle üzeri krallık naibi Prens Pol tarafından kabul edilmişlerdir. Müteakiben Prens Pol tarafından Türk devlet ricalı şerefine Beyaz sarayda bir ziyafet verilmiş ve bu ziyafette val-

de kraliçe ile Prens Polun refikası ve Yuğoslav devlet ricalı hazır bulunmuşlardır.

Bu akşam Yuğoslav Başvekili tarafından da resmî bir ziyafet verilecektir.

**Dedi kodu yap-
ma Spor yap.**

Japon Harp gemileri

Amaz limanını bombarduman etti

Ankara 10 A. A. — Amaz limanı bu sabah Japon harp gemileri tarafından bombarduman edildi.

miştir. Bunu müteakib japonlar adaya asker çıkarmak teşebbüsünde bulunmuşlardır.

Milletler Cemiyeti Konseyi toplandı

Habeşistan

istilasının ta-
nınması meselesi
görüşülecek

Sabik Habeş İmparatoru

Cenevre 10 A. A. — Milletler Cemiyeti konseyi toplanmıştır. Yarınki içtimada Habeşistan istilasının tanınması meselesi görüşülecektir.

Habeş imparatorunun Milletler cemiyeti heyeti umumiyesi müzakerelelerini takib etmek için Cenevreye geleceği bildirilmektedir.

1119 ölü, 3553 yaralı!

Ankara 10 A. A. — Madrid Belediye reisi şehrin vaziyeti hakkında ecnebî gazetecilere beyanatta bulunurken harbin başlangıcından

son günlere kadar bombarduman neticesi olarak 1119 kişinin ölmüş ve 3553 kişinin de yaralanmış olduğunu bildirmiştir.

Ortaokul Gençleri —

Su

Dünyanın önemli bir kısmını teşkil eden su bütün canlıların yaşaması için la zım bir maddedir.

Su Tifo, kolera gibi hasta lık mikroplarını taşıdığı için rasgele yerden içilme si doğru değildir. İyi bir su kokusuz, renksiz, lezetsiz ve şeffaf olmalı içinde çöp, toz olmamalıdır.

Ortalama bir hesapla her gün bir buçuk iki litre kadar su içmek lazımdır vücuttan mühtelif yollardan atılan su bu sayede yerine konulmuş olur bunu ya içmek veya ekmek, meyve ve yemeklerle alıyoruz mi- deye giren su hiç bir değışikliğı öğramaz soğukluğuna göre 15—30 dakika zarfında kana karışır suyun çok önemi vardır sindirim mayaları bu sayede akar ter vücudun hararetini korur idrar vücudu zehirleyecek maddeleri dışarı atar Ve nihayet kan suyu meydana gelerek vücutta besin dolaşması yapılır.

Su bunlardan başka yıkanmak sebze ve ağaçları sulamak için kullanılan kıymetli bir sıvıdır.

II — A.
144 C. Erdem

Meyve

Meyve bitkilerin ne- sillerinin muhafazası için hasil ettikleri tohumla- rı saklamaya yarıyan bir kısımdır. Tohum ekseriya sulu, tatlı ve vitaminlerle dolu bir kısım ile çevrilmiştir.

İşte bu meyvadır. İnsanlar bu kısım- dan istifade ederek, meyvaya çok önemli bir mevki vermişler. Bunlar insana serinlik verirler sindirimi ko- laylaştırır. Vitamin, ma- deni besinlere malik ol- dakları için ayrıca vü- cudu beslerler. Bunlar- da yağ yoktur. Bazı meyvaların Badem ve Cevizde olduğu gibi

Ortaokul Talebeleri

Labuvatuvarda çalışırken

Dolama

Dolama parmağı ba- tan her hangi bir cisim vasıtasıyla vücuda giren mikropların hasil ettiği bir arızadır.

Acısı çoktur. Hatta geceleri uyku getirmeye- cek kadar fazladır.

Acıyı azaltmak için 50 derecelik su içinde ya- rım saat kadar batırdık- tan sonra alkol ve eterle pansuman yapmağı tavsiye ederler. Bu iyi olmak- la beraber Parmağın bu işler esnasında hareketi çagalacağı için hem acı artar, hemde dolama azar.

En iyisi; hele dolama- da bir az şiddetli ve büt- tün eli sararak hareket siz bırakmaktır.

Dolamalı parmağında sarğı içinde, dik tutma- ğı da ihmal etmemek ve mutahassis bir doktorun yardımı ile icap eden tedaviyi yapmak lâzım- dır.

III — A.
281 A. Demiralp

tohumlarını yeriz.

Bunlarda yağ ve azotlu besinler çok ol- duğı için besleme de- ğerleri büyüktür. Mey- vayı, çok yaşamak is- tersek hiç bir zaman sofralarımızdan eksik etmiyelim.

II—B 39
Z. Yücesoy

Kömür

Kömür kimya adı ile karbon çok değerli bir cisimdir. Hemen bütün cisimlerin terkinde bulu- nur. Özgür olarak maden kömürü halinde toprakta vardır. Kömür, ucuz, iyi bir yamıdır. Fabrikalar- da, vapurda ve evlerde kullanılır. Bu faydasına mukabil dikkat edilmezse çok tehlikeli bir cisim ha- line geçer, karbon yana- cağı zaman havanın oksijeniyle birleşir. Bu esnada eğer bol oksijen varsa karbon dioksit az oksijen varsa karbon monoksit hasil eder, Bunların ikisi- de kokusuz, renksiz ha- vadan ağır gazlardır. Ka- palı yerlerde az bile olsa insanı öldürür.

Öldürmesinin sebebi, kanın terkinini bozması- dır. Kan içinde ona ren- ğini veren kırmızı küre- ler vardır. Vazifeleri ci- gerlerden oksijeni almak ve kürelere taşımaktır. İs- te karbon gazları kana girdiği zaman kırmızı kü- recikleri teşkil eden emog- lobin ile birleşerek artık onu oksijen almayacak hale getirir ve nihayet havasız kalayı hücrelerde kendi hasil ettikleri kar- bon dioksit ile boğulurlar bundan ölüm meydana gelir. Bu tehlikeden kur- tulmak için yanmamış kömürü odaya almamak lâzımdır. Kömür yanar-

Tenya

Tenya insanın ince barsaklarına yerleşen pa- razitlerdendir. Buna şe- ritte denir. Bir kaç metre uzunluğunda olabilir. Bir t-nyanın vücudu bir ta- kım halkaların biraraya gelmesinden yapılmıştır. Başında adedi hayvanın cinsine göre değişen kav- calar vardır. Bunlarla bar- saklara yapışır. En niha- yetteki parçalar yumurta ile doludur. Ve 3—4 ta- nesi birlikte koparak vü- cuttan ayrılırlar. Bunlar lâğımları olmayan yerler- de öteye beriye dağılır- lar. Bu suların içindeki tenya yumurtaları da bil- hassa lâğım sularile su- lanan sebzelere yapışır. Bunları çiğ olarak yiyen- lerin midesine gider. Sin- dirin mayalarının etki- mi ile üzerindeki kabuk erir ve barsağı yapışarak yaşamağı başlar.

Şu halde Tenya yu- murtası almamak için şü- heli suları içmemek, te- miz sularla sulanmayan bağçelerin sebzelerini yı- kamadan yememek lâzım- dır.

III—B
192 Sacide Kayalar

ken üzerinden çıkan mavi alevler karbon monoksi- di gösteren birer alamet- tir,

III B. 257
Fikri Arıç

Hava

Hava her ne kadar göz- le görünmeyen bir madde isede yine bir ağırlığı var- dır. 1. 3 m = 1. 0 3 kgdır. Bundan dolayı her yeri değere toricelli tecrübe- rile bulunan, ve deniz se- viyesinde 1. 0 33 kiloya eşit bir basınç yapacak- tır.

Deniz seviyesine yük- seldikçe, havanın ağırlı- ğıda azalacağı için basınç- ta azalır. Basınç ölçen alete barometre denilir. Bunlar sayesinde, hava- nın nasıl olacağını anla- mak kabildir.

Barometreler umumi- yetle içi havasız bir ku- tuya merbut ve bir tak- simatlı levha üzerinde, devim yapabilen bir ib- reden teşekkül eder. Ha- va ne kadar fazla basınç yaparsa kutu o kadar ezilir ibre ona göre dönerek bir rakam üzerinde durur. Bu rakam daha evvel lablat- varlarda ayarlanmıştır. Hızasına bir de havanın nasıl olaeğına dair işa- retler konmuştur. Bunları okumak suretile hava hak- kında icab eden malumatı almış oluruz.

No—143 II A.
A. Özgür

Tütün

Nikotina tabakum de- nilen bir bitkinin yap- raklarının güneşte kuru- tulması ile elde edilir. İn- sanlar bu yaprakları içe- rek keyf yaparlar Fakat bu esnada nikotin deni- len bir zehirde yavaş ya- vaş vücudunu zehirleme- ye başlar.

Nikotinin insana çok zararı vardır. Mideye et- kin yaparak sindirim ma- yası akmamasına sebep olduğu için iştihayı keser, kalp faaliyetine engel olur, sinir sistemine tesir eder ve nihayet küçük çocuk- ların neşvünemasına mü- essir ederek büyümeyi ge- çiktirir. Yapılan deneme- —Sonu 3 nci sayfada—

mizin FEN SAYFASI

Fizik ve Tabiye
öğretmenimiz
Sedad Yesügey

Likenler

Bir mantar ile bir yosunun birleşmesinden meydana gelen bir bitkidir. Kabuk manzara-sındadırlar. Ağaç ve kayaların üzerinde görülen muhtelif renklerde olan likenler çok soğuk yerlerde bile teşekkül ederler. Yosun klorofil ile kendisine lazım olan besini alır. Ve hem kendisini hem de mantarı besleyebilir. Buna mukabil mantarda miçelyumları sayesinde dış etkimlerden yosununu korur. Görülüyorki bu iki bitkiden birisi Besin temin eder. Diğeri de madafaa ödevini görür.

İşte böyle 2 canlının birbirleri sayesinde müşterek yaşama-larına symbios denir. Bazı memleketlerde likenlerden nişasta çıkarırlar, ekmek yaparlar. Bizim memleketimizde kudret helvası olarak tanılan Manse-lest de bir likendir.

III B. 98
Perihan Baykut

Bu nushada yazısı intişar etmeyen arakaşların gelecek sayılarda çıkacaktır.

Nebatî Gidalar

Hücrelerin hayatı, maden, şibimaden ve tozlar sayesinde. Ve bu unsurların nesiclerde hususî bir asî. Baz müvazenesi temin edecek nisbette olmaları icap eder.

Vitaminler gibi, bütün bu unsurlar da bitkilerde bulunur. Hayvanî besinlerin bize bu unsurları verebilmeleri yine bitkileri yemeleri neticesidir.

Tabiat o kadar cömert davranmışki... Yalnız bitkilerin bize olan faidelerini ele alsak, saymakla bitiremeyiz. Fakt pu nimetliden istifade edebilmek, vücudu iyi besleyebilmek için, tere de iodon, şalgam ile kerevizde kalsiumun bulunduğunu bilmek kafi gelmez öyle şekilde bir rejim takip etmeli ki üzüyetin muhtaç olduğu bütün madenî besimleri nisbetli bir şekilde ihtiva etsin bu da ancak kimyevi malumat sabibi olmakla kabildir. Toprakta a-

linan mahsul toprağın nevi ve kuvvetile mütenasiptir. Fakir göbresiz güneş görmeyen bir topraktan alınan mahsul da tabiatile fakirdir. Bu hususu iyice araştırır, neticeleri bulursak hasta insanla hasta toprak arasında pek zaif da olsa, yine az çok bir munasebet bulunduğunu görürüz. Nasıl ki gidasız bir toprağa bir az su ve göbre hayat verebiliyor hasta bir uzviye tin de eksikleri tamamlanmakla sıhhati diriltirebilir. Meselâ içindeki demir se beble ispanak fakrüdeme, bahklar ioddan zengin olmaları dolayisile tiroid bezlerinin vazife görmesinde faide-lidirler. velhasıl, sıhhatımızı korumak istiyorsak gıdamıza dikkat edelim. Bu zannedildiğinden çok ehemmiyetli ve üzerinde durulması icap eden bir noktadır.

III B

274

Saadet Kacar

ZAMBAK

Zambak lalenin bulunduğu familyaya aid zarif ve kokulu çiçekleri yüzünden makbul bir süs bitkisidir. 40 nevi vardır. En çok bilineni beyaz zambaktır. Bu bitkinin savanı pullu, gövdesi diktir, yaprakları dardır, çiçekleri büyük ve ayrı üç renkte üçte iç yaprak vardır ki bunlar korol yerini tutar.

Altı etamin birde istigmati vardır. Çiçekleri bilhassa gece açılr. Esasen çiçeğin yapılışı haşerelerin içinde ve üstünde uğraşmasına müsaid de-gildir.

Bu sebepten tozlaşmada haşerelerin yardımı olmaz. Zaten etaminlerde kalak keselerinin kaytlara bitiştiği yerde eklemli vaziyeti kolayca sallan-

Beyin istirahatı

Vucudun bütün uzuvları yorulduğu gibi beyin de yorulduğu vardır. Bu yorulmayı dindirmek için beyin istirahata terk etmek, uyumak, müzik dinlemekle olabilir. Temiz havalar da gezmekte beyin yorulmuş beyinle ne kadar çali-

şılırsa çalışsın müsbet bir fayda elde edilmek imkansızdır. Onun için beyin vucudun diğer uzuvları gibi itina ile yorulmamasına dikkat etmek lazımdır.

3 A. da No. 186

Kerim Saraçoğlu

Ortaokul gençlerimizin Labuvatuvarda çekilmiş bir pozu

Geyik

Şşhane yürüyüşü ince ve narin gövdesi büyük ve güzel gözlerle çok cazip ve çok sevimli bir hayvandır. rengi kırmızı-mitrak kurşunudur. Göz yaşı bezleri çok inkişaf etmiştir küçük bir teessür derhal göz yaşına sebep olduğu için meselâ yavvusunu kayp eden bir ana geyiğin ağladığı her zaman görünmektedir.

malari ve kalak tozunun yayılmasına sebep olduğundan tozlaşma vasıtasızdır.

Galibarda rengindeki çiçekleri salkım gibi rahhan ve yaprakları daha koyu renkte olan kızıl zambak tepelik yerlerde yaşar benekli zambakta süs bitkisi olarak yetiştirilir.

I. B 151
Y. Dikmen

Geyiğin kaçmasından başka kuvvetli bir madafaa organı yoktur. Boy-nuzları her nekad bir çok müşkil zamanlarda düşmanlarına saplanmak gibi bir ödev görürsede hayvan ekseriya bunu

kunlanmağa vakit bulamadan düşmanın pencele-ri arasına düşer. Boy-nuzlar her sene düşer dört beş ay boynuzsuz kalır sonra bir tane daha ilâve edilmiş olarak yeniden çıkar.

1. B.
169 A. Yagcı

İDAREHANESİ
Eski Halkevi Binası Hususi Daire
Telgraf Adresi
Mardinde "Ulus Sesi,"

MARDİN'DE ULUS SESİ

Umumi Neşriyat ve Yazı işleri
Direktörü
M. Siret Bayar
Basıldığı yer: (ULUS SESİ) Basımevi

Bu Radyo Sizinindir

Fiatı her keseye elverişli
Büyük radyoların evsaf
ve kudretinde
Lüks gösterişli
bir radyo

SPARTON
38 MODELİ

LİRA VEREREK
ALINIZ

Ayda 8 lira vererek iyi bir Radyoya
malik olmak isterseniz SPARTON
Alınız.

Fazla Tefsilât Almak İçin Matbaamıza
Müracaat Ediniz.

Bir varmış, Bir yokmuş
Evvel zaman içinde

En Güzel Çocuk Kitabıdır

Satlık için gelmiştir. İçerik çok güzel Hikâye ve Ma-
sallarla dolu bu kitabı her çocuğa tavsiye ederiz.

Yazan: Ömer Rıza Doğrul

Yer Yüzündeki

Dinlerin Tarihi

Satış için gelmiştir, fiyatı 75 kuruştur

MODEL

Aylık Moda
mecmuası

11 numaralı Mart

sayısı çıktı

Bütün Bayanlara ve
kadın terzilerine tav-
siye ederiz.

Diş Hekimi

Hilmi Kıymaz

Hususi muayenehane-
sinde her gün saat
2 den 18 e kadar has
talarını kabul eder.

MARDİN

ULUS SESİ
Basımevi

Doğu İllerinin en modern bir BASİMEVIDİR

Her nevi Defter, Çek, Bono, Makbuz, Kâğıt başlıkları
Kartvizit, Davetiye kartları, Duvar Afişleri, Sinema
ve Tiyatro Biletleri çok güzel bir şekilde basılır ve
kısa bir müddet içinde teslim edilir.

Yeni getirttiğimiz fantazi, kübik harflarla çok
şık reçete kâğıdı basılır.

Verilecek siparişler, gönderilecek paralar Mardinde (Ulus Sesi
Basımevi) İdare müdürlüğü namına gönderilmelidir.

Dışarıdan gönderilecek sipariş nümunelerinin okunaklı bir
surette yazılmasını sayın müşterilerimizden dileriz.

1,000,000

MÜŞTERİYE

1938 İzmir Enternasyonal Fuarında
Mallarınızı Satmağa Şimdiden Hazırlanınız.
20 Ağustos 20 Eylül 1938

Güven Tecimevi

Gaz, Benzin, makina yağları,
Mişlen otomobil lastiklerinin

Toptan ve Perakende

EN UCUZ SATIŞ YERİDİR

MODERN

TÜRKİYE

MECMUASININ

6 ıncı sayısı çıktı

Nushası 15 kuruştur

Gazete müvezzillerinden arayınız